

**Роз'яснення для
судових установ на
підставі узагальнення
роботи за II півріччя
2021 року**

Короткий зміст

- 1 Практичні питання застосування міжнародних договорів про правову допомогу на території іноземних держав (на підставі аналізу найбільш поширених помилок)
- 2 Практичні питання застосування міжнародних договорів про правову допомогу при виконанні іноземних запитів (на підставі аналізу найбільш поширених помилок)
- 3 Щодо строків виконання судами іноземних запитів про міжнародну правову допомогу

Практичні питання застосування міжнародних договорів про правову допомогу на території іноземних держав (на підставі аналізу найбільш поширених помилок)

- ***Відсутність посилання на міжнародний договір при оформленні судом України доручення про вручення судових документів/проведення окремих процесуальних дій на території іноземної держави.***

Так, аналізуючи найбільш поширені помилки, які допускаються судами регіону під час оформлення документів на виконання чинних міжнародних договорів України про отримання міжнародної правової допомоги у цивільних справах, слід виокремити серед них саме відсутність посилання у дорученні на чинний міжнародний договір України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, який обрано судом у конкретному випадку. Адже, в залежності від того, який обирається судом міжнародний договір, такими будуть і вимоги до оформлення документів, що будуть складатися на його виконання.

Відповідно до частини першої статті 498 Цивільного процесуального кодексу України (далі – ЦПК України) у разі якщо в процесі розгляду справи суду необхідно вручити документи, отримати докази, провести окремі процесуальні дії на території іншої держави, суд України може звернутися з відповідним судовим дорученням до іноземного суду або іншого компетентного органу іноземної держави (далі – іноземний суд) у порядку, встановленому цим Кодексом або міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України.

Відповідно до частини першої статті 367 Господарського процесуального кодексу України у разі, якщо в процесі розгляду справи господарському суду необхідно вручити документи, отримати докази, провести окремі процесуальні дії на території іншої держави, господарський суд може звернутися з відповідним судовим дорученням до іноземного суду або іншого компетентного органу іноземної держави у порядку, встановленому цим Кодексом **або міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України.**

Практичні питання застосування міжнародних договорів про правову допомогу на території іноземних держав (на підставі аналізу найбільш поширених помилок)

Відповідно до частини першої статті 368 ГПК України зміст і форма судового доручення про надання правової допомоги повинні відповідати вимогам міжнародного договору, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, а якщо його не укладено – вимогам частин другої – четвертої цієї статті.

Відповідно до пункту 2.1. розділу II Інструкції про порядок виконання міжнародних договорів з питань надання правової допомоги в цивільних справах щодо вручення документів, отримання доказів та визнання і виконання судових рішень, затвердженої спільним наказом Міністерства юстиції України та Державної судової адміністрації України від 27.06.2008 № 1092/5/54, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 02.07.2008 № 573/15264, у разі, якщо при розгляді цивільної справи в суду України виникне необхідність у врученні документів або отриманні доказів, у проведенні окремих процесуальних дій за кордоном, суд України складає доручення про надання правової допомоги за кордоном.

Практичні питання застосування міжнародних договорів про правову допомогу на території іноземних держав (на підставі аналізу найбільш поширених помилок)

Відповідно до пункту 2.1. Інструкції у разі, якщо при розгляді цивільної справи в суду України виникне необхідність у врученні документів або отриманні доказів, у проведенні окремих процесуальних дій за кордоном, суд України складає доручення про надання правової допомоги за кордоном.

Відповідно до пункту 1.4. Інструкції обсяг правової допомоги, порядок зносин, вимоги щодо форми і змісту доручення, а також особливості виконання доручення визначаються положеннями міжнародного договору України, який діє у відносинах між Україною та відповідною іноземною державою. Посилання на такий міжнародний договір у дорученні є обов'язковим.

- ***Недостатня дата для виконання іноземним компетентним органом українських судових доручень.***

Так, досить часто судами регіонів при оформленні доручень про отримання міжнародної правової допомоги у цивільних справах на території іноземних держав цивільна справа, у зв'язку з якою запитується міжнародна правова допомога, призначається до судового розгляду у строк, який є недостатнім для виконання цих доручень, у зв'язку з чим, такі доручення у подальшому повертаються іноземними компетентними органами без подальшого опрацювання.

Практичні питання застосування міжнародних договорів про правову допомогу на території іноземних держав (на підставі аналізу найбільш поширених помилок)

Відповідно до частини п'ятої статті 128 ЦПК України судова повістка про виклик повинна бути вручена з таким розрахунком, щоб особи, які викликаються, мали достатньо часу для явки в суд і підготовки до участі в судовому розгляді справи, але не пізніше ніж за п'ять днів до судового засідання, а судова повістка-повідомлення – завчасно.

Відповідно до частини четвертої статті 120 ГПК України ухвала господарського суду про дату, час та місце судового засідання чи вчинення відповідної процесуальної дії повинна бути вручена завчасно, з таким розрахунком, щоб особи, які викликаються, мали достатньо часу, але не менше ніж п'ять днів, для явки в суд і підготовки до участі в судовому розгляді справи чи вчинення відповідної процесуальної дії.

Відповідно до підпункту 2.2. Інструкції у разі надіслання судом України доручення для виконання за кордоном цивільна (цивільна, господарська або адміністративна) справа, у зв'язку з якою складається доручення, призначається до розгляду з урахуванням розумних строків пересилання документів та виконання направленого доручення за кордоном. У разі можливості судом України призначається дата наступного судового засідання, на яке може прибути особа, що викликається.

Практичні питання застосування міжнародних договорів про правову допомогу на території іноземних держав (на підставі аналізу найбільш поширених помилок)

Виходячи з вищевикладеного, необхідно враховувати окрім строків розгляду судового доручення міжрегіональним управлінням юстиції, іноземними компетентними органами, строків його виконання іноземним судом, також і строки пересилки документів та умови сполучення, оскільки особа, якій необхідно вручити документи, знаходиться на території іншої держави та в даному випадку позбавлена можливості своєчасно з'явитися до суду.

Крім того, враховуючи практику повернення компетентними органами Російської Федерації запитів судових органів України з підстав недостатнього строку для їх виконання, варто зауважити, що у своїх листах компетентні органи Російської Федерації акцентують свою увагу на необхідності завчасного направлення іноземних судових доручень про правову допомогу, не пізніше 4-6 місячного строку до призначеної дати судового розгляду.

Практичні питання застосування міжнародних договорів про правову допомогу на території іноземних держав (на підставі аналізу найбільш поширених помилок)

Для прикладу наведемо таку ситуацію.

26.09.2019 на адресу управління юстиції надійшло судове доручення районного суду Дніпропетровської області про вручення судових документів відповідачу. Розгляд справи, у зв'язку із якою запитувалася міжнародна правова допомога, був призначений на 04.11.2019 та 23.01.2020 відповідно. Доручення листом управління юстиції від 27.09.2019 було направлене на адресу Головного управління Міністерства юстиції Російської Федерації по Ростовській області. Листом російського компетентного органу від 12.12.2019 доручення повернуто без вжиття заходів щодо подальшого виконання з наступними роз'ясненнями: «Вказані українським судом дати судового розгляду не є прийнятними для здійснення процедури вручення документів і забезпечення своєчасного і належного повідомлення адресата про майбутній судовий процес. Пакет документів було отримано нами 18.10.2019. У зв'язку з багатоступеневістю порядку зносин та в цілях забезпечення своєчасного повідомлення всіх учасників процесу про явку в судові засідання документи необхідно надсилати завчасно, не пізніше 4-6 місячного строку до призначеної дати судового засідання.

Практичні питання застосування міжнародних договорів про правову допомогу на території іноземних держав (на підставі аналізу найбільш поширених помилок)

- ***Неналежне засвідчення українським судом доручення про правову допомогу на території іноземної держави та додатків до нього.***

Вимогами частини четвертої статті 499 ЦПК України встановлено, що судове доручення про надання правової допомоги, процесуальні та інші документи, що до нього додаються, засвідчуються підписом судді, який складає доручення, та скріплюються гербовою печаткою.

Відповідно до частини четвертої статті 368 ГПК України судове доручення про надання правової допомоги, процесуальні та інші документи, що до нього додано, засвідчуються підписом судді, який складає доручення, та скріплюються гербовою печаткою.

Відповідно до п. 2.1.6. Інструкції документи, що додаються до доручення, повинні бути оформлені відповідно до законодавства України, засвідчені підписом судді і печаткою суду України в належних випадках. Якщо документ, що надсилається, складається з декількох аркушів, вони мають бути відповідним чином прошнуровані, пронумеровані і скріплені печаткою суду України.

Тобто, саме судове доручення та інші документи, які суд вважає за необхідне до нього долучити, мають бути обов'язково засвідчені підписом судді та гербовою печаткою суду. Якщо документи не будуть засвідчені таким чином, то матеріали будуть повернутися управлінням юстиції для усунення недоліків.

Практичні питання застосування міжнародних договорів про правову допомогу на території іноземних держав (на підставі аналізу найбільш поширених помилок)

- ***Відсутність перекладу доручення про правову допомогу на території іноземної держави та додатків до нього.***

Відповідно до частини третьої статті 499 ЦПК України судове доручення про надання правової допомоги оформлюється українською мовою. До судового доручення додається засвідчений переклад офіційною мовою відповідної держави, якщо інше не встановлено міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України.

Відповідно до частини третьої статті 368 ГПК України судове доручення про надання правової допомоги оформлюється українською мовою. До судового доручення додається засвідчений переклад офіційною мовою відповідної держави, якщо інше не встановлено міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України.

Практичні питання застосування міжнародних договорів про правову допомогу на території іноземних держав (на підставі аналізу найбільш поширених помилок)

Відповідно до пункту 2.3. Інструкції доручення та документи, що до нього додаються, складаються мовою, передбаченою відповідним міжнародним договором України. Якщо доручення чи документи, що до нього додаються, складено українською мовою, слід додавати завірений переклад на мову запитуваної держави або іншу мову, передбачену міжнародним договором України. Документи, що підлягають врученню згідно з дорученням суду України, складаються мовою запитуваної держави чи іншою мовою, передбаченою міжнародним договором України, або супроводжуються завіреним перекладом на таку мову. У відповідних випадках документи, що підлягають врученню, можуть бути складені або перекладені на ту мову, яку, як є підстави вважати, розуміє особа, якій необхідно вручити документи. Це окремо визначається судом України у дорученні.

Відповідно до статті 9 Конституції України чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України.

Відповідно до частини другої статті 19 Закону України «Про міжнародні договори України» якщо міжнародним договором України, який набрав чинності у встановленому порядку, встановлено інші правила ніж ті, що передбачені законодавством України, то застосовуються правила міжнародного договору.

Практичні питання застосування міжнародних договорів про правову допомогу при виконанні іноземних запитів (на підставі аналізу найбільш поширених помилок)

- ***Відсутність заповненого бланку підтвердження про вручення.***

Сутність цієї помилки полягає в тому, що у разі, коли судом України вручено або не вручено документи одержувачу за дорученням іноземного суду у цивільній справі, не заповнюється бланк підтвердження про вручення, у якому ставиться підпис особи чи зазначаються причини невручення документів.

Згідно з підп. 3.6.1. п. 3.6. Інструкції якщо інше не передбачено міжнародним договором, суд України складає такі документи: стосовно іноземного доручення про вручення документів – протокол судового засідання, виготовлений за допомогою друкувальних засобів, а також підтвердження про вручення, яке складається у двох примірниках. Стосовно іноземного доручення про отримання доказів чи про вчинення інших процесуальних дій – протокол судового засідання, інші документи, складені або отримані в ході виконання доручення, виготовлені за допомогою друкувальних засобів.

Відповідно до абз. 7 п. 3.7. Інструкції у разі невиконання іноземного доручення про вручення документів суд України заповнює формуляр, що надійшов разом з дорученням, або складає підтвердження про вручення документів, зазначивши також причини невиконання.

Практичні питання застосування міжнародних договорів
про правову допомогу при виконанні іноземних запитів
(на підставі аналізу найбільш поширених помилок)

Відповідно до пункту 6.12. Інструкції суд України надсилає підтвердження про вручення документів, протокол судового засідання, а також інші документи та інформацію, одержані в процесі виконання доручення, до міжрегіонального управління або до його відповідного структурного підрозділу.

Таким чином, судом при виконанні іноземного доручення про вручення судових документів підтвердження про вручення за формою, затвердженою у додатку 2 до Інструкції, складається **ОБОВ'ЯЗКОВО** у всіх випадках (чи виконане доручення, чи не виконане). В іншому випадку, матеріали будуть повертатися управлінням юстиції для усунення недоліків.

Практичні питання застосування міжнародних договорів про правову допомогу при виконанні іноземних запитів (на підставі аналізу найбільш поширених помилок)

- ***Відсутність протоколу судового засідання (протоколу про вручення особі документів) за результатами виконання іноземних доручень.***

Відповідно до частини восьмої ст. 501 ЦПК України виконання доручення іноземного суду про вручення виклику до суду чи інших документів підтверджується протоколом судового засідання, у якому зазначаються заяви чи повідомлення, зроблені особами у зв'язку з отриманням документів, а також підтвердженням про повідомлення особи про необхідність явки до суду для отримання документів та іншими документами, складеними чи отриманими під час виконання доручення, що засвідчуються підписом судді та скріплюються гербовою печаткою суду.

Згідно з частиною восьмою статті 370 ГПК України виконання доручення іноземного суду про вручення виклику до суду чи інших документів підтверджується протоколом судового засідання, у якому зазначаються заяви чи повідомлення, зроблені особами у зв'язку з отриманням документів, а також підтвердженням про повідомлення особи про необхідність явки до суду для отримання документів та іншими документами, складеними чи отриманими в ході виконання доручення, які засвідчуються підписом судді та скріплюються гербовою печаткою.

Практичні питання застосування міжнародних договорів про правову допомогу при виконанні іноземних запитів (на підставі аналізу найбільш поширених помилок)

Відповідно до частини третьої статті 564 КПК України орган досудового розслідування, слідчий, прокурор або суд складає протокол про вручення особі документів із зазначенням місця та дати їх вручення. Протокол підписується особою, якій вручено документи, з викладом її заяв або зауважень при отриманні документів. У випадках, передбачених міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, складається також окреме підтвердження, що підписується особою, яка отримала документи, та особою, яка здійснила їх вручення.

Підзаконні акти.

Згідно з підп. 3.6.1. п. 3.6. Інструкції якщо інше не передбачено міжнародним договором, суд України складає такі документи: стосовно іноземного доручення про вручення документів – протокол судового засідання, виготовлений за допомогою друкувальних засобів, а також підтвердження про вручення, яке складається у двох примірниках. Стосовно іноземного доручення про отримання доказів чи про вчинення інших процесуальних дій – протокол судового засідання, інші документи, складені або отримані в ході виконання доручення, виготовлені за допомогою друкувальних засобів.

Практичні питання застосування міжнародних договорів про правову допомогу при виконанні іноземних запитів (на підставі аналізу найбільш поширених помилок)

Відповідно до п. 38 розділу 3 Інструкції про порядок здійснення міжнародного співробітництва з питань взаємної правової допомоги, видачі правопорушників (екстрадиції), передачі (прийняття) засуджених осіб, виконання вироків та інших питань міжнародного судового співробітництва у кримінальному провадженні під час судового провадження, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 19.08.2019 № 2599/5, **якщо для виконання запиту (доручення) особа не з'явилася на виклики до суду України й з'ясувати місцезнаходження такої особи не можна, суд України повертає до міжрегіонального управління оригінал запиту (доручення) разом із протоколом**, у якому зазначено неможливість виконання такого запиту (доручення) та документи, які це підтверджують, а саме: оригінали або копії поштових відправлень/повідомлень разом із повістками, матеріали застосування приводу (копія ухвали суду України, пояснення особи, якій доручено виконання ухвали суду про привід), довідка про реєстрацію місця проживання, будь-які інші документи, складені на підтвердження відсутності особи за наявними в суду України адресами тощо.

Практичні питання застосування міжнародних договорів про правову допомогу при виконанні іноземних запитів (на підставі аналізу найбільш поширених помилок)

- ***Неналежне засвідченні документів за результатами опрацювання іноземних прохань про міжнародну правову допомогу на території України (документи не засвідчуються підписом судді та гербовою печаткою суду).***

Вимогами частини третьої статті 558 КПК України встановлено, що, складені органом досудового розслідування, слідчим, прокурором або суддею документи для забезпечення виконання запиту про міжнародну правову допомогу підписуються зазначеними посадовими особами та скріплюються печаткою відповідного органу. Отримані за результатами виконання запиту від інших відомств, установ чи підприємств (незалежно від форми власності) документи повинні бути підписані їхніми керівниками та скріплені печаткою відповідного відомства, установи чи підприємства. Орган досудового розслідування або слідчий передає матеріали виконання запиту прокурору, який здійснює нагляд за дотриманням законів під час проведення досудового розслідування, для перевірки повноти і законності проведених слідчих (розшукових) та інших процесуальних дій.

Відповідно до частини другої статті 560 КПК України **документи, отримані в наслідок виконання запиту, засвідчуються гербовою печаткою компетентного органу, який проводив процесуальні дії, та передаються уповноваженому (центральному) органу України для передання запитуючій стороні без перекладу, якщо інше передбачено міжнародним договором.**

Практичні питання застосування міжнародних договорів про правову допомогу при виконанні іноземних запитів (на підставі аналізу найбільш поширених помилок)

Згідно з частиною восьмою статті 370 ГПК України виконання доручення іноземного суду про вручення виклику до суду чи інших документів підтверджується протоколом судового засідання, у якому зазначаються заяви чи повідомлення, зроблені особами у зв'язку з отриманням документів, а також підтвердженням про повідомлення особи про необхідність явки до суду для отримання документів та іншими документами, складеними чи отриманими в ході виконання доручення, **які засвідчуються підписом судді та скріплюються гербовою печаткою.**

Згідно з ч. 5 ст. 369 ГПК України виконання судового доручення підтверджується протоколом судового засідання, іншими документами, складеними чи отриманими в ході виконання доручення, **які засвідчуються підписом судді та скріплюються гербовою печаткою.**

Практичні питання застосування міжнародних договорів про правову допомогу при виконанні іноземних запитів (на підставі аналізу найбільш поширених помилок)

Відповідно до частини восьмої статті 501 Цивільного процесуального кодексу України виконання доручення іноземного суду про вручення виклику до суду чи інших документів **підтверджується протоколом судового засідання, у якому зазначаються заяви чи повідомлення, зроблені особами у зв'язку з отриманням документів, а також підтвердженням про повідомлення особи про необхідність явки до суду для отримання документів та іншими документами, складеними чи отриманими під час виконання доручення, що засвідчуються підписом судді та скріплюються гербовою печаткою.**

Відповідно до частини п'ятої статті 500 ЦПК України виконання судового доручення підтверджується **протоколом судового засідання, іншими документами, складеними чи отриманими під час виконання доручення, що засвідчуються підписом судді та скріплюються гербовою печаткою.**

Підзаконні акти.

Практичні питання застосування міжнародних договорів про правову допомогу при виконанні іноземних запитів (на підставі аналізу найбільш поширених помилок)

Відповідно до п. 3.6.2. Інструкції № 1092/5/54, якщо інше не передбачено міжнародним договором України, документи, що складаються за результатами виконання іноземного доручення, підписують суддя, який безпосередньо виконав доручення, і особа, яка склала відповідний документ, та скріплюють печаткою суду України.

Відповідно до п. 36 розділу 3 Інструкції про порядок здійснення міжнародного співробітництва з питань взаємної правової допомоги, видачі правопорушників (екстрадиції), передачі (прийняття) засуджених осіб, виконання вироків та інших питань міжнародного судового співробітництва у кримінальному провадженні під час судового провадження, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 19.08.2019 № 2599/5 (далі – Інструкція), документи, складені під час виконання запиту (доручення) **засвідчуються гербовою печаткою суду України**, який проводив процесуальні дії, без перекладу, якщо інше не передбачено міжнародним договором України.

Практичні питання застосування міжнародних договорів про правову допомогу при виконанні іноземних запитів (на підставі аналізу найбільш поширених помилок)

- ***Відсутність перекладу документів за результатами виконання іноземних запитів у цивільних справах мовою, передбаченою відповідним міжнародним договором.***

Відповідно до пункту 3.8. Інструкції № 1092/5/54 встановлено, що документи за результатами виконання іноземного доручення суд України складає українською мовою. Однак у випадках, передбачених відповідним міжнародним договором України, суд України складає документи мовою, передбаченою відповідним міжнародним договором України, або додає до них завірений переклад на таку мову.

Тому, судам при виконанні іноземних запитів необхідно обов'язково звертати увагу на положення відповідного чинного міжнародного договору щодо мови документів, якою вони мають бути складені/перекладені

Практичні питання застосування міжнародних договорів про правову допомогу при виконанні іноземних запитів (на підставі аналізу найбільш поширених помилок)

- **Ненадання судами матеріалів застосування заходів процесуального примусу при виконанні іноземних запитів.**

Відповідно до підпункту 3.5.4. пункту 3.5 Інструкції у разі відсутності особи, якої стосується доручення, за адресою, зазначеною у дорученні, суд України самостійно чи за сприянням міжрегіонального управління або його відповідного структурного підрозділу вживає заходів для встановлення фактичного місця перебування особи. У випадках, передбачених законодавством, суд України вживає заходів процесуального примусу щодо особи, якої стосується доручення.

Відповідно до статті 147 ЦПК України, належно викликаний свідок, який без поважних причин не з'явився на судові засідання або не повідомив про причини неявки, може бути підданий приводу через відповідні органи Національної поліції України з відшкодуванням у дохід держави витрат на його здійснення. Про привід суд постановляє ухвалу, в якій зазначає ім'я фізичної особи, яка підлягає приводу, місце проживання, роботи чи навчання, підстави застосування приводу, коли і куди ця особа повинна бути доставлена, кому доручається здійснення приводу. Ухвала про привід у суд передається для виконання до відповідного органу Національної поліції України за місцем провадження у справі або за місцем проживання, роботи чи навчання особи, яка підлягає приводу. Не підлягають приводу в суд особи, які не можуть бути допитані відповідно до статті 70 ЦПК України, а також малолітні та неповнолітні особи, вагітні жінки, особи з інвалідністю I і II груп, особи, які доглядають дітей віком до шести років або дітей з інвалідністю. Ухвала про привід оголошується свідку особою, яка її виконує. У разі неможливості приводу особа, яка виконує ухвалу, через начальника органу Національної поліції України негайно повертає її суду з письмовим поясненням причин невиконання.

Практичні питання застосування міжнародних договорів про правову допомогу при виконанні іноземних запитів (на підставі аналізу найбільш поширених помилок)

Відповідно до пункту 33 розділу 3 Інструкції, якщо для виконання запиту (доручення) компетентного органу іноземної держави про міжнародну правову допомогу суд України викликає особу для вручення документів чи виклику або для отримання доказів, чи участі в інших процесуальних діях, у повістці суд України зазначає предмет запиту та назву запитуючого органу, а також інформацію про наслідки неявки особи відповідно до Кримінального процесуального кодексу, інших положень законодавства.

Якщо повістка про виклик особи для виконання запиту (доручення) компетентного суду іноземної держави повернулася до суду України без вручення, суд України звертається до органів реєстрації для уточнення відомостей про зареєстроване місце проживання/перебування особи.

У разі отримання інформації про нове місце проживання або місце перебування особи, суд України надсилає нову повістку про виклик.

Якщо органи реєстрації підтвердили наявну в суду України інформацію про зареєстроване місце проживання/перебування особи, що підлягає виклику, або якщо особа одержала повістку й не з'явилася без поважних причин, **суд України вирішує питання про застосування приводу в порядку, передбаченому Кримінальним процесуальним кодексом України.**

Практичні питання застосування міжнародних договорів про правову допомогу при виконанні іноземних запитів (на підставі аналізу найбільш поширених помилок)

Згідно з частиною другою статті 134 КПК України суд здійснює судовий виклик учасників кримінального провадження, участь яких у судовому провадженні є обов'язковою. Порядок здійснення виклику в кримінальному провадженні регламентується ст. 135 КПК України. Також, порядок виклику особи для виконання міжнародного доручення регламентується п. 33 розділу 3 Інструкції.

Поважними причинами неприбуття на виклик згідно з положеннями ст. 138 КПК України є: затримання, тримання під вартою або відбування покарання; обмеження свободи пересування внаслідок дії закону або судового рішення; обставини непереборної сили (епідемії, військові події, стихійні лиха або інші подібні обставини); відсутність особи у місці проживання протягом тривалого часу внаслідок відрядження, подорожі тощо; тяжка хвороба або перебування в закладі охорони здоров'я у зв'язку з лікуванням або вагітністю за умови неможливості тимчасово залишити цей заклад; смерть близьких родичів, членів сім'ї чи інших близьких осіб або серйозна загроза їхньому життю; несвоєчасне одержання повістки про виклик; інші обставини, які об'єктивно унеможливають з'явлення особи на виклик.

Практичні питання застосування міжнародних договорів про правову допомогу при виконанні іноземних запитів (на підставі аналізу найбільш поширених помилок)

Відповідно до статті 140 КПК України привід полягає у примусовому супроводженні особи, до якої він застосовується, особою, яка виконує ухвалу про здійснення приводу, до місця її виклику в зазначений в ухвалі час. **Рішення про здійснення приводу приймається:** під час досудового розслідування - слідчим суддею за клопотанням слідчого, прокурора або з власної ініціативи, а **під час судового провадження - судом за клопотанням сторони кримінального провадження, потерпілого або з власної ініціативи.** Рішення про здійснення приводу приймається у формі ухвали.

Відповідно до частини четвертої ст. 143 КПК України у разі неможливості здійснення приводу особа, яка виконує привід, повертає її до суду з письмовими поясненнями причин невиконання.

Відповідно до п. 38 розділу 3 Інструкції № 2599/5, якщо для виконання запиту (доручення) особа не з'явилася на виклики до суду України й з'ясувати місцезнаходження такої особи не можна, суд України повертає до міжрегіонального управління оригінал запиту (доручення) разом із протоколом, у якому зазначено неможливість виконання такого запиту (доручення) та документи, які це підтверджують, а саме: оригінали або копії поштових відправлень/повідомлень разом із повістками, матеріали застосування приводу (копія ухвали суду України, пояснення особи, якій доручено виконання ухвали суду про привід), довідка про реєстрацію місця проживання, будь-які інші документи, складені на підтвердження відсутності особи за наявними в суду України адресами тощо.

Дякуємо за увагу!

У разі виникнення будь-яких питань щодо застосування міжнародних договорів України у цивільних та кримінальних справах при оформленні матеріалів ви можете звернутись до відділу судової роботи та міжнародної правової допомоги за номером телефону (0562) 31-46-94 або за допомогою електронної пошти на адресу відділу inter_dnepr@i.ua

